

RADA GMINY

Wisznia Mała

Uchwała Nr VI/XVIII/162/12 Rady Gminy w Wiszni Małej z dnia 23 maja 2012r.

w sprawie uchwalenia Programu Wspierania Rodziny Gminy Wisznia Mała na lata 2012-2015.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminy (t. j. Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późniejszymi zmianami) oraz w związku z art. 176 pkt 1 i art.179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U z 2011r. Nr 149, poz. 887 ze zmianami),

Rada Gminy Wisznia Mała uchwala się, co następuje

§ 1.

Zatwierdza się **Program Wspierania Rodziny Gminy Wisznia Mała na lata 2012- 2015**, stanowiący Załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Wisznia Mała.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i w tym dniu tj. z dniem 23 maja 2012 podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy Wisznia Mała

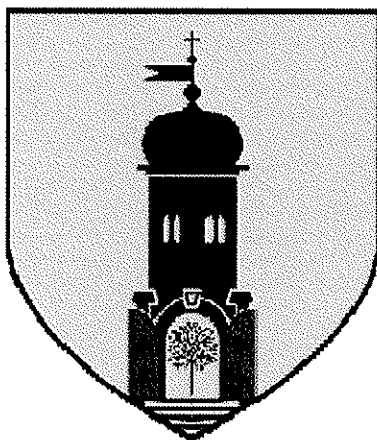
Przewodnicząca Rady Gminy

Przewodnicząca
Rady Gminy
Małgorzata Ottenbreit
Małgorzata Ottenbreit

Załącznik
do Uchwały Nr VI/XVIII/162/12
Rady Gminy Wiszni Małej
z dnia 23 maja 2012r.

RADA GMINY
Wisznia Mała

Przewodnicząca
Rady Gminy
Małgorzata Ottenbreit
Małgorzata Ottenbreit

**PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
GMINY WISZNIA MAŁA
na lata 2012 - 2015**

Rozdział 1.
Wprowadzenie

1. Program Wspierania Rodziny Gminy Wisznia Mała na lata 2012-2015 jest strategicznym dokumentem Gminy opracowanym w celu realizowania przez wspólnotę samorządową konstytucyjnej zasady udzielania szczególnej pomocy rodzinie i dziecku.
2. Podstawową zasadą Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej jest ochrona prawna rodziny. Rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej, zwłaszcza wielodzietne i niepełne, mają prawo do szczególnej pomocy ze strony władz publicznych.
3. Podmiotem realizującym ten cel na poziomie Gminy Wisznia Mała jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wiszni Małej. Podstawowym zadaniem GOPS jest bezpośrednie organizowanie i wykonywanie zadań związanych z zaspokojeniem potrzeb jednostek i rodzin pozostających w trudnej sytuacji życiowej poprzez rozpoznawanie tych potrzeb, bezpośrednie i pośrednie udzielanie świadczeń w formie pieniężnej, rzeczowej i usługowej. Pomoc powinna koncentrować się na wspomaganiu osób i rodzin wymagających wsparcia w osiągnięciu możliwie pełnej aktywności społecznej, a także wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do pełnego i samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie.

Rozdział 2
Podstawy prawne Programu

1. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 149, poz. 887 ze zmianami) - art. 176 pkt 1.
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. Nr. 175, poz. 1362 z 2009r. z póź. zm.),
3. Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007r. Nr 70, poz. 473 ze zmianami),
4. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493 ze zmianami),
5. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2005 r. Nr 179, poz. 1485 ze zmianami),
6. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 1994r. Nr 111, poz.535 ze zmianami)

Rozdział 3
Diagnoza sytuacji rodzin w Gminie Wisznia Mała

Rodzina jest podstawową grupą społeczną która bardzo intensywnie uczestniczy w przemianach społecznych – ulega przemianom pod wpływem czynników zewnętrznych oraz w trakcie swych przemian sama wpływa modyfikując na zewnętrzne układy społeczne, a wpływy te bywają niejednokrotnie bardzo istotne i nie sposób nie brać ich pod uwagę.

I. Typologia Rodzin.

Biorąc po uwagę poziom funkcjonowania wychowawczego rodzin zamieszkujących określone środowisko, wyróżnia się pięć różnych kategorii rodziny:

1. **rodzina typowa:** zawiera jak najwięcej, a w miarę możliwości cały zespół cech typowych, najczęściej występujących w rodzinach zamieszkujących określone środowisko. Rodzina taka posiada szereg elementów wychowawczych, które w danym środowisku występują najczęściej. Rodzina taka stwarza przez swoją

Przewodnicząca
Rady Gminy
Małgorzata Ottenbreit 2
Małgorzata Ottenbreit

działalność warunki sprzyjające prawidłowemu rozwojowi psychicznemu i fizycznemu dzieci, niesprzecznemu z ogólnospołecznym kierunkiem wychowania.

2. **rodzina wzorowa;** stwarza swym dzieciom najlepsze warunki wychowawcze w stosunku do innych kategorii rodzin zamieszkujących dane środowisko, wskazując dążność do stałego podnoszenia poziomu wychowawczego. Poszczególne elementy działalności wychowawczej tej rodziny są wyższe, o większym nasileniu, niż to ma miejsce w rodzinie typowej.
3. **rodzina wydolna wychowawczo;** charakteryzuje się tym, że warunki wychowawcze bywają tam niekiedy zachwiane, podobnie jak jej ogólne funkcjonowanie. Występują tam dorywczo niedomagania i odchylenia we wszystkich elementach działalności wychowawczej. Mimo tych zakłóceń, czyni ona wysiłki, żeby swoją niepewną chwilowo sytuację poprawić. Jest w niej poczucie odpowiedzialności za wychowanie dzieci. Towarzyszą jej „normalne” kłopoty i konflikty, które jednak samodzielnie pokonuje bez interwencji z zewnątrz.
4. **rodzina niewydolna wychowawczo,** dochodzi w niej często do zaburzeń we współżyciu rodzinnym, co wiąże się na ogół z niepowodzeniem życiowym poszczególnych członków rodziny. Funkcjonowanie wychowawcze tej rodziny jest także nieodpowiednie. Uwidacznia się to przede wszystkim w stałych konfliktach rodziny ze szkołą. Brak jest w niej jakichkolwiek planów życiowych, żyje się w niej „z dnia na dzień”. Aspiracje życiowe rodziców i innych członków rodziny są na ogół małowartościowe społecznie lub nierealne. Większość elementów działalności wychowawczej rodziny wyraźnie odbiega od poziomu rodziny normalnej. Są to często rodziny niekompletne (śmierć jednego z rodziców, rozwód, porzucenie) lub kompletne, ale współżycie małżonków jest tam na krawędzi rozbicia. Czynniki ekonomiczne są tam z reguły bardzo trudne, ale może się zdarzyć, że rozłam więzi rodzinnej następuje z nadmiaru środków materialnych lub nieracjonalnego ich użytkowania.
5. **rodzina patologiczna:** stanowi margines każdego społeczeństwa. Zaliczamy do nich rodziny, których członkowie pozostają w stałej kolizji z prawem i moralnością. W rodzinach tych następuje trwały rozkład współżycia wewnątrz rodziny, faktyczne zerwanie więzi rodzicielskiej i małżeńskiej. Rodzina ta jest też w trwałym konflikcie z działalnością wychowawczą szkoły. Brak jest w niej z reguły stałych podstaw ekonomicznych. Prawie wszystkie elementy działalności wychowawczej rodziny odbiegają znacznie od poziomu tych, które reprezentuje rodzina normalna. Są to najczęściej rodziny o skumulowanych czynnikach patogennych. Czego konsekwencją dla dzieci jest dziedziczenie stanu położenia społecznego rodziny - niejako powtarzanie drogi życiowej swych rodziców.

II. Charakterystyka rodzin niewydolnych wychowawczo na terenie Gminy Wisznia Mała

1. Z bieżącej pracy i obserwacji rodzin korzystających z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wiszni Małej, wynika, że z nieprawidłowym funkcjonowaniem rodziny, w szczególności niezaradność rodziny w opiece i wychowaniu własnych dzieci wiążą się takie zjawiska jak: alkoholizm, uzależnienia, przemoc domowa, rozwody, przestępczość, ubóstwo i bezrobocie, brak właściwej opieki rodzicielskiej i ogólnie nieporadność życiowa, nieprzystosowanie społeczne dzieci i młodzieży oraz problemy w pełnieniu ról rodzicielskich, małżeńskich i zawodowych.

Przewodnicząca
Rady Gminy
Małgorzata Ottenbreit
Małgorzata Ottenbreit 3

2. Wśród najczęstszych czynników, które zaburzają prawidłowe funkcjonowanie rodziny, a tym samym warunkują jej bezradność w sprawach wychowawczych można wymienić:
  - a) **czynniki ekonomiczne – społeczne:** wielkość rodziny i jej struktura, pochodzenie społeczne rodziców, źródła utrzymania rodziny, sprawowanie opieki materialnej nad dziećmi, podział pracy i ról w rodzinie,
  - b) **czynniki kulturalne:** wykształcenie rodziców, wzory kulturowe i wychowawcze uznawane przez rodzinę, sposoby spędzania czasu wolnego przez członków rodziny, stosunek rodziców do nauki szkolnej dzieci i ich przyszłego zawodu, stosunek członków rodziny do tradycji i nowości,
  - c) **czynniki psychopedagogiczne:** atmosfera środowiska rodzinnego, charakter stosunków pomiędzy rodzicami oraz między rodzicami a dziećmi, charakter kontroli rodziców nad dzieckiem, stosowanie środków wychowawczych.
3. Wśród najważniejszych zagrożeń dla rodziny w Gminie Wisznia Mała wymienić należy między innymi:
  - a) **ubóstwo**, tj. brak zabezpieczenia podstawowych potrzeb biologicznych i psychicznych dzieci pozostających w rodzinie, przekładające się na tzw. „wychowanie w ubóstwie”,
  - b) **bezrobocie**, które prowadzi do dysfunkcji życia osobistego, rodzinnego i społecznego, rzutuje na poziom życia i rozwój całego społeczeństwa,
  - c) **bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego**,
  - d) **niepełnosprawność w rodzinie**,
  - e) **uzależnienia w rodzinie;** powodujące konflikty małżeńskie, problemy z prawem, niestabilność finansowa, kłopoty z pracą i zdrowiem, zaburzony system rodzinny (złamanie spójności i komunikacji w rodzinie),
  - f) **migracje zarobkowe** (nieobecność rodziców),
  - g) **długotrwałe choroby**,
  - h) **wielodzietność**,
  - i) **samotne wychowywanie dzieci**,
4. Problem bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego jest problemem zauważalnym na terenie Gminy Wisznia Mała. Wśród podstawowych dysfunkcji klientów pomocy społecznej problem bezradności zajął 4 miejsce, a liczbowo wynosił 45 rodzin w 2010r. i 41 rodzin w 2011r.
5. Najpoważniejszym problemem społecznym gminy są rodziny, które należy zdefiniować, jako niewydolne wychowawczo. Uwidacznia się to przede wszystkim w stałych konfliktach między członkami rodziny, ze szkołą i środowiskiem. W rodzinach tych brak jest planów życiowych, a żyje się: „z dnia na dzień”. Aspiracje życiowe rodziców i innych członków rodziny są na ogół mało wartościowe społecznie lub nierealne.

Statystyki, którymi dysponuje w tym zakresie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej stanowią, iż rodziny niewydolne wychowawczo stanowiły liczbę:

	Rok 2010	Rok 2011
Placówki opiekuńczo- -wychowawcze	umieszczono 3 dzieci	4 dzieci
Rodziny zastępcze	umieszczonych 2 dzieci	1 dziecko

Przewodnicząca
Rady Gminy
Małgorzata Ottenbreit
Małgorzata Ottenbreit

RADA GMINY

Wisznia Mała

III. Zasoby Gminy Wisznia Mała

Program Wspierania Rodziny Gminy Wisznia Mała na lata 2012 – 2015 będzie służył realizacji gminnej polityki rodzinnej. Działania na rzecz dziecka i rodziny realizują instytucje opisane w poniższej tabeli.

Tabela 1. Instytucje realizujące działania na rzecz dziecka i rodziny z gminy Wisznia Mała.

L.p.	Nazwa i adres instytucji/placówki	Rodzaj działalności
1	Urząd Gminy w Wiszni Małej 55-114 Wisznia Mała ul. Wrocławska 9	Przyznawanie i wypłacanie stypendiów, dowozy dzieci niepełnosprawnych, organizowanie kolonii,
2	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wiszni Małej 55-114 Wisznia Mała ul. Wrocławska 9	Praca socjalna, pomoc finansowa i rzeczowa, dożywianie dzieci w szkołach, specjalistyczne poradnictwo, aktywizacja społeczno-zawodowa, wspieranie aktywności lokalnej,
3	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wiszni Małej 55-114 Wisznia Mała ul. Wrocławska 9	Wsparcie psychologiczne, przeciwdziałanie problemom dotyczącym nadużywania alkoholu,
4	Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Wiszni Małej 55-114 Wisznia Mała ul. Wrocławska 9	Wsparcie i pomoc rodzinom w przezwyciężeniu problemu przemocy,
5	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Wiszni Małej 55-114 Wisznia Mała ul. Wrocławska 2	Działalność w zakresie profilaktyki i opieki zdrowotnej,
6	Placówki oświatowo - wychowawcze z terenu gminy Wisznia Mała,	Działalność edukacyjno-wychowawcza, organizowanie wypoczynku, wsparcie psychologiczno-pedagogiczne dla rodziców i dzieci,
7	Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Wiszni Małej 55-114 Wisznia Mała ul. Szkolna 1	Organizowanie zajęć pozaszkolnych o charakterze kulturalnym, sportowym i rekreacyjnym

Rozdział 4 Założenia Programu

Program Wspierania Rodziny w Gminie Wisznia Mała na lata 2012 – 2015 jest zgodny z założeniami zawartymi w dokumentach strategicznych, tj.:

1. Narodowy Plan Działań na rzecz dzieci na lata 2004-2012,
2. Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Wisznia Mała na lata 2008-2015

Rozdział 5 Cele Programu

I. Cel główny:

Stworzenie warunków do wychowania dzieci w środowisku rodziny biologicznej oraz wspierania rodzin dysfunkcyjnych w prawidłowym wypełnianiu obowiązków opiekuńczo wychowawczych.

II. Cele szczegółowe:

1. Praca z rodziną:

- a) rozpoznawanie i analiza problemów występujących w rodzinie z problemami opiekuńczo - wychowawczymi,
- b) bieżące kontakty pracowników socjalnych z pedagogami szkolnymi,
- c) współpraca z instytucjami, organami i organizacjami działającymi na rzecz rodzin,
- d) pomoc rodzinom w eliminowaniu czynnika ryzyka nieprzystosowania społecznego.

Przewodnicząca
Rady Gminy
Małgorzata Ottenbrett

2. Pomoc w opiece i wychowaniu dziecka oraz w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej:

- a) pomoc rodzin wspierających (w razie potrzeby),
- b) udzielanie wsparcia rodzinie i dzieciom przez asystenta rodziny i pracowników społecznych,
- c) podejmowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych na rzecz rodzin.
- d) udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.

3. Bezpieczeństwo dziecka i rodziny

- a) finansowanie funkcjonowania rodzin wspierających (w razie potrzeby)
- b) finansowanie kosztów szkoleń rodzin wspierających i asystenta rodziny
- c) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym,
- d) organizowanie spotkań mających na celu wymianę doświadczeń, integrację i edukację,

Rozdział 6
Zadania Programu

Harmonogram Programu Wspierania Rodziny Gminy Wisznia Mała na lata 2012 – 2015 - został przedstawiony w formie poniższej Tabeli:

l.p.	ZADANIA	DZIAŁANIA	TERMIN REALIZACJI	REALIZATORZY	WSKAŹNIKI
1	Prowadzenie działalności profilaktycznej na rzecz rodziny.	1) Udział w kampaniach, konferencjach, seminariach promujących wartość rodziny, 2) wspieranie i propagowanie idei wolontariatu oraz innych form aktywności społecznej na rzecz rodziny, 3) udział w Projektach współfinansowanych ze środków pozabudżetowych w tym rządowych i ze środków UE mających na celu dobro rodziny i rozwój specjalistycznego wsparcia, 4) udział w programach profilaktycznych i edukacyjnych wspierających wychowanie dzieci i młodzieży.	2012-2015	Wszystkie podmioty uczestniczące w realizacji Programu.	▪ Ilość konferencji, seminariów, ▪ ilość artykułów w lokalnej prasie, ▪ ilość plakatów, ulotek, ▪ utworzenie zakładki na stronie internetowej, ▪ ilość programów.
2	Udzielanie wsparcia i pomocy rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.	I. Praca z rodziną: 1) konsultacje i poradnictwo specjalistyczne (psychologiczne, pedagogiczne, socjalne, prawne, zawodowe), 2) udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej: a) pomoc w formie dożywiania dla dzieci i młodzieży w szkołach, b) udzielanie pomocy dzieciom w formie stypendiów, wyprawek szkolnych, itp. c) udzielanie pomocy w formie zasiłków, 3) organizowanie czasu wolnego dzieciom w formie kolonii, zimowisk, wycieczek, wyjazdów, spotkań, imprez, itp. 4) usługi opiekuńcze i specjalistyczne, 5) tworzenie grup wsparcia i grup samopomocowych, II. Pomoc w opiece i wychowaniu dziecka: wsparcie asystenta rodziny, pomoc rodzin wspierającej, praca socjalna z rodziną	2012-2015	Wszystkie podmioty uczestniczące w realizacji Programu.	▪ ilość porad udzielonych w punkcie konsultacyjnym, ▪ ilość zatrudnionych specjalistów na terenie gminy, ▪ ilość dzieci dożywianych w szkołach, ▪ ilość rodzin, którym przyznano pomoc finansową, ▪ ilość kolonii, wyjazdów, itp. ▪ liczba rodzin objętych usługami opiekuńczymi, ▪ liczba grup wsparcia,

		(kontrakt socjalny), pomoc placówek wsparcia dziennego (GOKSiR, świetlice, itp.)			- ilość rodzin objętych przez asystenta rodziny, - ilość rodzin wspierających - ilość kontraktów socjalnych, - ilość placówek wsparcia dziennego,
3	Doskonalenie współpracy pomiędzy instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz dzieci i rodziny,	1) współpraca szkół, policji, służby zdrowia, GOPS, sądów, kuratorów, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołu Interdyscyplinarnego, organizacji pozarządowych oraz innymi instytucjami, 2) stała współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, jednostką realizującą działania z zakresu pieczy zastępczej, 3) doskonalenie kadry (szkolenia dla pracowników socjalnych, asystentów rodziny, rodzin wspierających oraz innych specjalistów).	2012-2015	Wszystkie podmioty uczestniczące w realizacji Programu.	liczba szkoleń, spotkań, konferencji, itp.

Rozdział 7 Odbiorcy Programu

Odbiorcami Programu są:

- 1) Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- 2) Dzieci i młodzież, którym rodzina nie zapewnia należytej opieki,
- 3) Przedstawiciele instytucji oraz służb pracujących na rzecz dzieci i rodzin.

Rozdział 8 Przewidywane efekty realizacji Programu

1. Poprawa funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi i ograniczenie liczby dzieci umieszczanych w placówkach,
2. Poprawa sytuacji materialno – bytowej dziecka w rodzinie,
3. Poprawa stanu bezpieczeństwa socjalnego rodziny i dziecka,
4. ograniczenie patologii społecznej,
5. zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka.

Rozdział 9 Realizatorzy Programu

Koordynatorem Programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wiszni Małej przy współpracy z następującymi instytucjami:

1. Urząd Gminy Wisznia Mała.
2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wiszni Małej.
3. Placówki oświatowe z terenu Gminy Wisznia Mała.
4. Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Wiszni Małej.
5. Zespół Interdyscyplinarny w Wiszni Małej.
6. Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Wiszni Małej.
7. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Trzebnicy.
8. Komenda Powiatowa Policji w Trzebnicy.
9. Organizacje pozarządowe.

Przewodnicząca
Rady Gminy
Małgorzata Ottenbreit
Małgorzata Ottenbreit

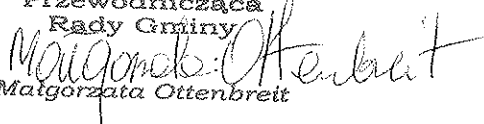
Rozdział 10
Źródła finansowania Programu

Źródłem finansowania Gminnego Programu Wspierania Rodziny Gminy Wisznia Mała na lata 2012-2015 są:

- 1) Środki własne gminy:
  - a) zaplanowane na dany rok budżetowy w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wiszni Małej na realizację Gminnego Programu Wspierania Rodziny,
  - b) pochodzące ze zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
- 2) Dotacje z budżetu państwa.
- 3) Środki pozabudżetowe.

Rozdział 11
Monitoring i ewaluacja Programu

1. Monitoring będzie polegał na zbieraniu danych dotyczących zrealizowanych zadań w ramach Programu od podmiotów zaangażowanych w jego realizację przez koordynatora Programu - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wiszni Małej w celu oceniania czy Program osiąga założone cele.
2. Przedmiotem ewaluacji będzie skuteczność podejmowanych działań głównie w oparciu o analizę założonych wskaźników.
3. Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wiszni Małej będzie, co roku przedkładał Radzie Gminy Wisznia Mała, informację z realizacji Programu Wspierania Rodziny Gminy Wisznia Mała na lata 2012-2015.

Przewodnicząca
Rady Gminy

Małgorzata Ottenbreit